

ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"

www.macevanje.org

Borbeno i sportsko mačevanje

*U borbi pravim sečivima ne
vladaju pravila koja su naučena u
sportskoj igri.*

O jednom "eksperimentu"

Može se često videti kako **sportski** mačevalac sa sportskim floretom (sportskom sabljom ili sportskim mačem) izaziva na "dvoboj" mačevaoca sa rapirom ili dvoručnim mačem i "pobeđuje" ga tako što ga prvi ubada ili seče.

Ovo je tipičan primer ne samo ne poznavanja razlika između **sportskog** i **pravog** (klasičnog) mačevanja već i ne poznavanja osnovnih načela metodologije eksperimenta, a što dovodi ne samo do pogrešnih zaključaka već i do ovakvih smešnih "eksperimenata".

Sportski floret sa svojih 500 grama i sportska tehnika mačevanja su brži od tehnike klasičnog (pravog) mačevanja i rapira sa 1 kilogramom. Ali to je trivijalna činjenica koliko i da lakši čovek trči brže od težeg. U pravoj borbi se, međutim, ne radi samo o brzini (što je jedino presudno u sportskom mačevanju) već i o **rezultatu-posledicama** te brzine (a što je jedino presudno za pravo mačevanje) i tu bi stvar bila bliža borbi boksera pero i teške kategorije: prvi bi udarao više i brže ali beznadežno a drugi sporije i manje ali fatalno.

U pravoj borbi, naime, brži ubod sportskim floretom je beznačajan i najviše može lakše povrediti jer je sečivo suviše lagano i savitljivo (zbog čega je i brže). Isto je i sa sportskom sabljom koja veću brzinu ima samo zahvaljujući manjoj težini pa je udarac sa njom toliko bezazlen da se njim ne može ni mandarina preseći. Za razliku od toga udar ili ubod pravim mačem iako sporiji i stiže kasnije, po pravilu je koban jer je njegovo sečivo napravljeno da ubija.

No, ukoliko iz navedenih razloga mačevalac sportista za svoj eksperiment uzme pravi mač misleći da ga može koristiti (kako bi dokazao superiornost

sportske tehnike) na sportski način on će zapasti u veliki problem. Naime, ono čime se radi diktira i to kako će se raditi. Tehnika upotrebe jednog oružja direktno zavisi od njegovih osobina. Čim je mač postao teži (da bi bio efikasniji) pojavljuju se i razlike u načinu njegovog korištenja. Ta mala razlika u težini - **kvantitativna** razlika, menja i **kvalitet** - tehniku mačevanja. Ne mogu se na isti način izvoditi pokreti mačem od 500 grama i mačem od 1 kilograma.

U sportskoj sablji npr. se udarci najviše izvode iz zgloba šake za razliku od prave sablje u kojoj se oni izvode iz lakta i viteškog mača gde se izvode iz ramena. Iz zgloba šake se udarci izvode kako bi brzi, podlaktica bila zaštićena od predudarca protivnika, da bi se lakše izvodile varke i da bi bili toliko slabi da ne mogu povrediti kolegu. Tehnika mačevanja tim oružjem je, dakle, prilagođena da bude bezopasna kako bi se mogla koristiti u svrhu takmičarske igre. Takve udarce je nemoguće izvoditi pravom sabljom jer je ona znatno teža. To primorava mačevaoca da izvode udarce iz lakta i na drugačiji način. Zato je u vojnom priručniku za mačevanje "**Uput za borenje sabljom i rapirom**", **Dušan Gložanski, Beograd, 1939 jasno napisano: "Zamahivanje se izvode načelno iz lakta, ređe, i po nuždi, iz zgloba u ramenu, a nikad ili samo izuzetno iz zgloba šake. Ovo važno pravilo treba dobro pamtititi. Iz nepoštovanja ovog pravila na prvi pogled poznaju se početnici i neznalice u borenju."**

Dakle, nemoguće je iz tehničkih razloga izvoditi sportsko takmičenje u borbenom mačevanju pošto udarci koje treba naneti da bi bilo pobjednika u takvoj igri su opasni zbog tehnike prilagođene pravom maču. Izvoditi, pak sečenje sportskom sabljom uz upotrebu borbene tehnike tj. iz lakta podjednako je besmisleno kao i izvoditi sportske udarce pravom sabljom iz zgloba šake jer je sportska sablja toliko lagana (pa i laka za brzu manipulaciju) da bi mačevaoci celu borbu vodili uz predudarce pošto su im podlaktice tokom izmaha nužno otvorene.

S druge strane udarce rapirom ili pravom sabljom nanositi na način kako se to čini kod sportske sablje - uglavnom izmahom iz zgloba šake znači praviti komediju jer udarac nanešen na takav način ne bi mogao zaseći do pola ni glavicu kupusa.

Takođe, bodovi rapirom (izuzev modele s kraja 17. i početkom 18. veka) nisu se izvodili u šaku (a što je glavna tehničko-taktička radnja u mačevanju sportskim mačem) jer sečivo rapira je suviše teško da bi se njime moglo brzo i precizno (kao sa sportskim mačem) napasti šaka protivnika a da se pri tome suviše ne rizikuje pogodak u glavu ili grudi. Iz tog razloga su mačevaoci 15. i 16. veka ruku sa mačem držali u nezaštićenom položaju tj. stavu sa nizom gardova koji bi iz današnje (sportske) optike izgledali veoma glupi. No, to su bili položaji koji su bili savršeni za udarce ili ubode u prolazu ili razne vrste eskiviranja jer je tada zbog težine mača bila opasna budalaština pokušati protivnika ubosti u šaku. Bodovi u šaku su se taktički u značajnijoj meri počeli koristiti tek sa lakim rapirom krajem 17. i početkom 18. veka jer su ovi mačevi tada već imali malu težinu i posebnu namenu - dvoboj u kome je zbog zabrane ove vrste razračunavanja funkcija borbe mačevima bila prvenstveno ranjavanje a ne ubijanje protivnika.

Dakle, suprotstavljajući u navedenom "eksperimentu" dve različite tehnike mačevanja i dve različite vrste mačeva gde sve ima različite namene možemo doći samo do zaključka da je navedeno praktično nadmetanje besmisleno koliko i nadmetanje "hamera" i "formule I". Za trku je neosporno bolja "formula I" ali za rat - "hamer." To su dve različite stvari pa je i svaka od njih u skladu sa time za određenu, konkretnu namenu bolja.

Sportski mač će uvek brže i jednostavnije stići do tela protivnika nego pravi mač zato što je lakši i pokretljiviji. No, dok će "pobednik" sa takvim "mačem" u stvarnosti malo ili ništa nauditi protivniku, jer poseduje rekvizit namenjen bezopasnoj sportskoj igri, pravi mač "porażenog" će sporije i teže stići do tela "pobednika" ali će mu naneti

uvek tešku ili kobnu povredu jer namenjen je smrtonosnoj borbi. Ovo nam govori ne samo da je svaki mač gospodar jedino svoga carstva već i da se ne može u svemu takmičiti jer postoje besmislena takmičenja sa besmislenim pobedama koje ne govore ništa.

Osnovne razlike između klasičnog i sportskog mačevanja

1. Mačevi

Dok su izvorni tipovi evropskih mačeva, čak i u epohi početka formiranja mačevanja kao sporta, bili relativno slabo savitljivi i masivni današnji sportski mačevalački rekviziti su veoma savitljivi i elastični tako da ih mačevaoci više koriste kao šibu peckajući se vrhovima no nanoseći pravolinijske, čiste i prodorne bodove. Često se može videti kako savremeni sportski "mač" nanosi pogotke protivniku savijajući se preko ramena iza leđa, ili čak kako je protivnik pogođen preko oružja kojim se odbranio. Ovakve "mačevalačke" akcije, koje više liče na **bičevanje** apsolutno je nemoguće izvesti pravim ili kurtoaznim replikama pravog mačevalačkog oružja.

Čak i pravi civilni mačevi perioda s kraja 17 i početka 18. veka koji težinom i krutošću sečiva značajno prevazilaze sportske "mačeve" imaju probleme sa borbenom upotrebljivošću. Naime, pravi mačevi kao što su špada i laki rapir mogu naneti više dubokih bodova a da protivnik i dalje nastavlja da se bori. O tome Silver još 1599. godine kaže: **"...lično sam video borce koji su primili na desetine uboda u ruke, noge i telo a i dalje su se borili jer su bodovi bili plitki ili nisu pogodili vitalni centar."** O istom Silver poredeći špadu i široki škotski mač piše: **"Ne može se sve zvati mačem. Da bi mač bio oružje tj. pouzdano ubojit mora težiti bar 2 funte (0,9kg) kako bi se njime moglo podjednako smrtonosno seći i bosti. Tom igračkom (dvorski mač i francuski floret) od jedne i po funte mogu se ubijati još samo ptice"**.

O tome koliko su bodovi malim mačem bili u borbi neefikasni (izuzev ako su pogodili pravo u srce ili vrat) najbolji je dokaz dvoboj koji se odigrao u Hajd parku u Londonu 15. novembra 1712. godine između Čarlsa lorda Mohuna i vojvode Hamiltona. Počeli su u 7 sati ujutru i posle duge borbe od dva sata sa divljaštvom koje je zapanjilo njihove savremenike novine beleže da je lord Mohum umro ali tek pošto je ubo u srce vojvodu koji je stajao na njemu dok je on ležao na zemlji. Autopsija je pokazala da je vojvoda uboden na **četiri mesta** a lord na **tri** a da su kod obojce šake bile povređene plućim bodovima na mnoštvu mesta. Oni su se jednostavno boli dok se nisu ubili.

I kad je reč o **pravoj sablji**, ukoliko je ona laka, situacija je slična. U velikim konjičkim bitkama 18. veka zabeleženi su masovni sudari gde su cele jedinice u jednom trenutku padale kao pokošene a bojno polje ostajalo prekriveno krvavim telima vojnika i konja. "Pustoš bi trajala jedno vreme a zatim bi vojska ustajala i uz jauke odlazila u sanitet na previjanje." Sečenje **lakom** sabljom je efikasno izbacivalo iz stroja, ali obično nije ubijalo izuzev ako je nanešeno po vratu ili nezgodno po slepoočnici. Iz tog razloga u jednom dokumentu vezanom za borbe u ustanku 1804. godine Srbima je preporučeno od strane ruskih oficira da u borbi prsa u prsa uvek pre koriste ubode jataganom no udare sabljom jer bilo je "...soldata preživelih i posle **30 udaraca sabljom...**" Razlog ove relativne neefikasnosti sablje u borbi je njena namena. Naime, namena sablje je sečenje a posekotine su rane koje protivnika izbacuju iz borbe ali ga i istovremeno ostavljaju živog za zarobljavanje, otkup, ispitivanje...ili prosto otežavaju kretanje i borbu njegove jedinice koja se mora petljati sa ranjenicima.

Da podsetim, ovde je reč o ubodima i udarcima najlakšim **pravim** mačevima što nam dovoljno jasno govori o efikasnosti i upotrebljivosti sportskog "oružja" u pravoj borbi.

Iz svih navedenih razloga su se u prošlosti i izrađivali srednje teški i teški mačevi - da bi jedan udarac ili jedan ubod (gotovo bilo gde) odmah bio smrtonosan za protivnika. To je npr. slučaj sa kratkim rimskim mačem gladijusom ili jednoručnim viteškim mačem ili dvoručnim mačem. Oni su imali ili veliku težinu ili toliku širinu sečiva da su traume nastale njihovim pogotkom bile najčešće teške ili smrtonosne.

2. Brzina

U klasičnom mačevanju nije toliko važno ko će koga prvi pogoditi već čiji će pogodak biti POSLEDNJI – pravi, kobni pogodak. Iz tog razloga su mačevaoci u pravoj borbi pravim mačevima uvek promišljeno taktizirali sa ishodom razmišljajući brzo a delujući strpljivo i polako. U takvom mačevanju je borba zasnovana na **proračunu, zamci**, taktikici, iskustvu, kreativnost, lukavstvo i intuicija a ne na brzini, kondiciji, refleksu, adrenalinu i instinktu.

Mačevaoci koji nisu naučili da sa brzinom budu oprezni stradavali su u skladu sa tim kakvi su – najbrže! Brzinu, naime, uvek prate tri opasne osobine: **ostraćenost, površnost i nepromišljenost**. Svaka od njih je ponaosob opasna a sve zajedno u borbi su kobne.

Takođe, preko određene brzine dinamika borbe postaje tolika da **opreznost** više nije moguća, gubi se kontrola nad situacijom, umnožavaju se greške i slučajnosti a borba postaje sve hazardnija za obe strane ("brzopletost je kobna i za onog ko napada i onog ko se brani"; "najbrži najbrže i strada" - Camillo Agrippa, Trattato di Scienza d'arme, 1568.). Iz tog razloga osnovni zahtev klasičnog mačevanja je **USPORAVANJE** - umeće kontrole dinamike borbe koje podrazumeva ne samo veštinu samouzdržavanja u brzini već i veštinu navođenja protivnika da svoje akcije izvodi prebrzo.

Nasuprot tome zbog nerealne lakoće sportskih rekvizita za mačevanje u savremenom sportskom mačevanju brzina postaje najvažnija a sportska borba se odvija pretežno refleksno, nepromišljeno i kroz akcije koje se skoro ne vide okom. Zbog ove "turbo" komponente, sportsko mačevanje je postalo neuporedivo agresivnije i brutalnije od pravog, borbenog mačevanja pa kada bi danas dva najbolja sportska mačevaoca naoružali pravim mačevima oni bi već u prvom naletu nestrpljivo i nepromišljeno ubili jedan drugog.

3. Tehnika

U pravoj borbi pravim mačevima nikad se ne polazi u direktan napad ukoliko je protivnik u gardu već se varkom tela ili radnjama mača njegov gard prvo razbija (dovodi mu se mač u bezopasan položaj). Direktan napad se u klasičnom mačevanju izvodi retko - kao izuzetak, i to samo u tri slučaja:

1. Kad protivnik ne drži mač u gardu
2. Kad se napada istovremeno uz eskiviranje
3. Kao kontranapad iz bezizlazne situacije

U sportskoj borbi, međutim, (posebno kad je reč o floretu i sablji) direktan napad je gotovo pravilo. On se izvodi na protivnika koji je u gardu (stavu) bez naročitog obaziranja na njegov mač jer pravila suđenja favorizuju (štite) napadača obavezujući napadnutog da svoj mač prvo upotrebi za odbranu pa tek nakon toga za napad. Na ovaj način napadač, ukoliko svoj napad izvodi po dogovorenim pravilima (prvi pođe napred sa rukom napred), u napad stupa potpuno bezbrižno bez ikakvog straha od protivnikovog kontranapada. Takav napad se u drugoj fazi završava ili direktnim pogotkom ili varkom (obilaženjem protivnikove odbrane) pa pogotkom. To znači da je suština ove vrste mačevanja pogotiti protivnika uz što manji broj kontakata sečiva tokom borbe - više iz

pokušaja kontrole njegovih reakcija nego njegovog mača (drugim rečima u sve većem hazardu).

Isto je i kod sportskog mača. Napadač izvodi uvek direktan napad na neku tačku protivnika ne obazirući se uopšte na vrh njegovog mača ukoliko procenjuje ili se nada da će ga ubosti brže (pre) nego što sam tokom te iste akcije bude usput uboden.

Slično je i sa odbranama. Dok se u tehnici borbenog mačevanja pravim mačem odbrana i uzvrat izvode:

1. Istovremeno - tako da onaj ko je napao biva sklonjen i u isto vreme se sam nabada na postavljeni vrh onoga ko se odbranio.

2. Sukesesivno - ali tako da se nakon odbrane tokom uzvrata sve vreme drži protivnikov mač ili se protivnikov mač pre uzvrata baca u stranu oštricom ili udarcem gardom.

3. Uz eskivažu - tako da se uzvrat izvodi uz puštanje protivnikovog mača ali i istovremenu eskivažu.

U sportskom mačevanju uzvrat nakon odbrane se uglavnom ne izvode na takve načine. Tu se nakon izvedene odbrane protivnikovo sečivo pušta i nanosi se slobodan uzvrat bez obzira na usputne posledice pošto pravila favorizuju radnje mačevaoca koji uzvraća.

4. Zone pogotka

U pravoj mačevalačkoj borbi svaki je pogodak protivnika od značaja ali nije od podjednakog značaja. Bitno je protivnika pogoditi ali je još bitnije znati da u stvarnosti pogodak u vrat ili grudi nije isto što i pogodak u ruku ili nogu.

Iz ovog razloga gotovo da nije postojao udžbenik ili priručnik mačevanja napisan od XV do XVIII veka koji u sebi nije sadržavao i anatomske crteže. Čak su i u mnogim knjigama veštine mačevanja borci prikazani u svojim pokretima nagi kako bi se što jasnije i preciznije uočili položaji tela i zone pogodaka. Iz ovog razloga se u borbenom mačevanju svaki pogodak uzima u obzir a svi pogoci padaju u tri zone: zonu smrti, zonu teškog ranjavanja i zonu lakšeg ranjavanja. Kad je protivnik pogođen u vitalnu zonu: glava, grudi, stomak, vrat ili upravo u bok on je u stvarnosti mrtav tj. borba se prekida. Ako je protivnik pogođen u zonu težeg ranjavanja: rameni pojas ruke kojom mačuje, ruku kojom mačuje ili butinu prednje noge on se mora ili predati ili promeniti stav i uzeti oružje u drugu ruku svestan da mu je ostalo kratko vreme u okviru kojeg mora završiti borbu pošto »krvari«. Ako je protivnik lakše ranjen tj. pogođen u rameni pojas nenaoružane ruke, nenaoružanu ruku, potkolenicu prednje noge ili zadnju nogu on nastavlja borbu kao da se ništa nije dogodilo ali ima vremenski rok u okviru kojeg mora završiti borbu ili se predati.

/Izloženu podelu, naravno, treba shvatiti načelno pošto svaka rana ima svoje specifičnosti. Tako i pogodak u glavu može biti pod izvesnim okolnostima bezazlen (npr. u stvarnosti udarac rapirrom ili sabljom najčešće, zbog jačine kostiju lobanje, izaziva jedino šok, ošamućenje ili onesvešćenje protivnika) a pogodak u nenaoružanu ruku (ako je nanešen u neku od arterija ili vena) – koban. S druge strane vrsta oružja koja se koristi i način na koji se koristi je od velikog značaja. Ako je reč o sablji, kada seče, ona nanosi samo lake površinske povrede i načelno može izazvati kobne posledice JEDINO u predelu vrata i krvnih sudova ruku. Kad je reč o rapiru, ako bode, on gotovo uvek čak i sa lakim plitkim ubodom u bilo koji vitalni organ, vodi kobnim posledicama.

Iz ovog razloga mačevaoci u borbenom mačevanju uvek za prvenstveni cilj imaju zone kobnih pogodaka (vitalne tačke) a ne zone ranjavanja pošto gađajući ruke ili noge protivnika oni se izlažu riziku sopstvene smrti tj. mogućnosti da pri tome prime pogodak u grudi, glavu ili stomak. Pogoci u zone ranjavanja su, dakle, uglavnom slučajni pogoci i oni su rezultat promašaja napadnutih vitalnih centara protivnika/

Postoji samo jedan izuzetak od navedene koncepcije a u kome se u pravom mačevanju ne uzima u obzir jedna vrsta pogodaka - smrtonosni (u

vitalne centre) ali ne zato što se apstrahuju već zato što se ne koriste (izbegavaju). Naime, sredinom XVIII veka cilj mačevanja nije bio smrtonosni pogodak već lakše ranjavanje protivnika. Sva veština ovog »humanog« mačevanja se tada svodila na društveno prihvaćeno »bockanje« u ruke i noge. Mačevaoci su pod pretnjom proterivanja, tamnice i oduzimanja sve imovine vodili borbu u ilegali tako da su posledice dvoboja morale biti lake i nevidljive za zakon. Pogoci u glavu i torzo su pod tim okolnostima bili apsolutno neprihvatljivi i zabranjeni. Upravo iz perioda ovog tipa mačevanja, dakle, »epohe ranjavanja« i potiču svi statistički podaci o evropskom mačevanju kao veštini pogađanja ruke ili noge protivnika. No, u svim drugim epohama ovakvo mačevanje je izazivalo podozrenje i prezrenje a pogodak u ruku ili nogu, ako nije bio slučajan, predstavljao je poniženje kako za onoga ko je pogodio (znak neumešnosti koliko i pogoditi konja umesto konjanika) tako i za pogođenog. Udarci ili bodovi u ruke ili noge su nazivani »svinjskim« a shvatani su kao neviteški i kukavički gest strašljivca koji se plaši da uđe u pravu borbu mačevima »prsa u prsa«. Takvi pogoci su sa gnušanjem posmatrača zahtevali izvinjenje protivniku i ponovni duel kad se rana zaceli.

Gotovo da ništa od navedenog nije preuzeto u sportskom mačevanju. U njemu svi pogoci nanešeni u dogovorenu važeću površinu tela se vrednuju isto (isto je pogoditi u stomak, srce i rameni pojas) a svaki pogodak nanešen van ove površine se ne vrednuje ništa. Tako npr. ako je u sportskom floretu protivnik pogođen u ruku, vrat, glavu ili nogu to se ne uzima u obzir uopšte a ako je npr. u sportskom maču protivnik pogođen u grudi, vrat ili u glavu to se vrednuje isto kao i da je pogođen u vrh cipele, šaku, butinu ili prst nenaoružane ruke. Takođe, u sportskom mačevanju mačevaoci se uvek bore u istom stavu i ne koriste suprotan stav i drugu ruku (kad ih protivnik pogodi u ruku kojom mačuju oni borbu nastavljaju da vode kao da u tu ruku nisu ni pogođeni).

Postoji još jedna bitna razlika. Dok je u pravom mačevanju pravim mačevima protivnik eliminisan samo jednim jedinim pogotkom u vitalni centar (grudi ili glavu) tj. borba u stvarnosti traje do prvog kobnog pogotka u sportskom mačevanju ona traje do propisanih 5, 10 ili više pogodaka pri čemu gotovo svaki od njih može pasti u grudi ili u glavu a da se borba nastavi kao da se ništa nije dogodilo.

Dakle, klasično mačevanje ne poznaje sportska apstrahovanja (koja su nužna i neophodna kako bi se mačevanje moglo tehnički organizovati kao takmičarska **igra** sa pobednicima i poraženima) već razlikuje pogotke u zone ranjavanja (kada protivnik još jedno kratko vreme može da se bori menjajući stav ili ruku sa kojom mačuje) i zone kobnog pogotka (kada se borba odmah prekida).

5. Ishodi borbe

U pravoj borbi jedan mačevalac može ubiti drugog, oba mačevaoca se mogu obostrano ubiti, jedan mačevalac može ubiti drugog ali pri tome biti i sam **teže** ili **lakše** ranjen. Takođe, jedan mačevalac može samo lakše ili teže raniti drugog mačevaoca tako da on još jedno kratko vreme može da se bori do gubitka ili predaje. Osim toga, oba mačevaoca se mogu obostrano teže ili lakše raniti tako da se borba prekida i nema nikakav ishod.

U sportskom mačevanju se izuzev jedne sve navedene opcije ne uzimaju u obzir. Ta jedna opcija je jednostrana pobeda jednog od mačevaoca (ne uzimajući u obzir diskvalifikaciju zbog ne poštovanja dogovorenih pravila). Ishod borbe u sportskom mačevanju je, dakle, uvek apstrakcija pošto je apstrahovanje od mnoštva realnih opcija koje čine pravi, životni ishod svake realne borbe mačevima.

Iz svih navedenih razloga je **nemoguće tehnički organizovati takmičenje tj. borbu više mačevalaca po borbenim pravilima koja će uvek dati na kraju samo jednog pobjednika s obzirom na mnoštvo varijanti ishoda borbi (obostrano ranjavanje, obostrana smrt, svi učesnici su ranjeni ili svi stradali...).**

Zato od kad je načinjen prvi mač mačevaoci su se prijateljski borili u **simulirajućoj** borbi tj. mačevali su bez namere da jedan drugog povrede - uz uzajamnu pažnju i poštovanje (kurtoaziju). Ova vrsta borbenog mačevanja, koja se upražnjavala na časovima borbenog mačevanja i prijateljskog borenja (»vežbovni dvoboji«) nije imala nadmetački karakter. Ona je bila prvenstveno kontrolisana imitacija realnog mačevanja i vežbe usavršavanja borbene vještine kao priprema za pravu borbu u duelu, ratu ili dvoboju u kome neće biti samo pobjednika i poraženog već i svega drugog što pripada realno u borbi. Ovakvo mačevanje se ne izvodi s ciljem traženja pobjednika i ono se zato nazivalo nekad »borenje«, kako se kod Srba do početka XX veka mačevanje i zvalo.

5. Taktika

U sportskom mačevanju (podjednako važi za sportski floret, sportsku sablju ili sportski mač) važno je pogoditi po dogovorenim pravilima ili pogoditi prvi, a u oba slučaja **bez obzira na prateće posljedice** koje se u suđenju apstrahuju ili ne registruju. Iz tog razloga se može stalno videti kako na sportskim mačevalačkim takmičenjima (bilo kog ranga i nivoa) tokom akcija se lampe za signalizaciju pogodaka gotovo po pravilu pale obostrano u svim mogućim kombinacijama. Čak je aparat za signalizaciju pogodaka u sportskom maču podešen tako da blokira (ne pokaže - prikrije) pogodak jednog od mačevaoca ako je on protivnika pogodio samo delić sekunde kasnije. Ako bi u borbi sportskim mačem isključili blokatore registracije pogodaka druge strane više od 90% akcija bi se završavalo manje-više gotovo istovremenim obostranim pogocima tj. u stvarnosti obostranom smrću.

U pravom mačevanju pravim mačevima su ovakve akcije (uletanje u protivnikov napad kako bi se naneo bod delić sekunde pre nego što se bod primi, pa se borba uglavnom svodi na to da protivnici istovremeno jurnu jedan na drugog sudarajući se - jer »ko odstupi taj gubi svaku prednost«) apsolutno zabranjene i predstavljaju elementarnu mačevalačku neukost.

Naime, još od XVI veka mačevanje u kome se protivnici obostrano pogađaju (»bod dve udovice«) izazivalo je smeh i ukazivalo ne samo na borbu dva nevešta već i dva **nedovoljno inteligentna** protivnika. Iz tog razloga su oduvek i najveštiji mačevaoci izbegavali borbu sa neukim ili suludim protivnicima jer je nesposobnost i glupost ovih drugih obično, i gotovo neizbežno, izazivala obostranu smrt. Tako s jedne strane imamo promišljenost, strpljenje, taktičnost, opreznost, mudrost, lukavstvo, »usporavanje« - sve ono vekovima tako karakteristično za borbeno mačevanje, a sa druge agresivnu jurnjavu, sudar brzina, nepromišljenih akcija i urođenih i utreniranih stečenih refleksa.

Kada je reč o taktici treba ukazati na još nešto. U borbenom mačevanju, s obzirom da postoje smrtonosni pogoci, pogoci teških ranjavanja i pogoci lakih ranjavanja, mačevaoci mogu taktizirati. U tom smislu napadač može poći u napad ili uzvrat prihvatajući da bude pri tom lakše ranjen ako će naneti teže ili smrtonosno ranjavanje protivnika, da bude lakše ranjen ako će naneti pogodak težeg ranjavanja ili da bude čak i teže ranjen ako pri tom smrtonosno ranjava protivnika. Ničeg od ove vrste taktiziranja u sportskom mačevanju nema pošto tu svi pogoci imaju istu težinu i podjednako se vrednuju.

U vezi sa ovim prilogom vidi link: **Klasično mačevanje i takmičenje**

**ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"**

Aleksandar S., učitelj mačevanja

- * [NASLOVNA](#)
 - * [GLAVNA STRANA](#)
 - * [KONTAKT](#)
- [www. macevanje.org](http://www.macevanje.org)